

Dinas a Sir Abertawe

Cofnodion Cyfarfod y Pwyllgor Rhaglen Craffu

O bell drwy Microsoft Teams

Dydd Mawrth, 15 Medi 2020 am 4.00 pm

Yn Bresennol: Y Cyngorydd P M Black (Cadeirydd) fu'n llywyddu

Y Cyngorydd(wyr)

C Anderson
J A Hale
P K Jones
W G Thomas

Y Cyngorydd(wyr)

E W Fitzgerald
D W Helliwell
W G Lewis
T M White

Y Cyngorydd(wyr)

L S Gibbard
T J Hennegan
G J Tanner

Aelodau Cyfetholedig Statudol:

D Anderson-Thomas   A Roberts

Cyngorwyr sy'n Aelodau Cyfetholedig

C A Holley   L R Jones
P R Hood-Williams   J W Jones

Swyddog(ion)

Kate Jones   Swyddog Gwasanaethau Democrataidd
Brij Madahar   Arweinydd y Tîm Craffu
Stephanie Williams   Prif Gyfreithiwr

Ymddiheuriadau am absenoldeb

Y Cyngorydd(wyr): E T Kirchner

---

151 Datgeliadau o Fuddiannau Personol a Rhagfarnol.

Yn unol â'r Côd Ymddygiad a fabwysiadwyd gan Ddinas a Sir Abertawe, ni ddatganwyd unrhyw fuddiannau.

152 Gwahardd Pleidleisiau Chwip a Datgan Chwipiau'r Pleidiau.

Yn unol â Mesur Llywodraeth Leol (Cymru) 2011, ni ddatganwyd pleidleisiau chwip na chwipiau'r pleidiau.

153 Cofnodion.

Penderfynwyd cymeradwyo cofnodion cyfarfod Pwyllgor y Rhaglen Craffu a gynhaliwyd ar 25 Awst 2020 fel cofnod cywir.

154 Cwestiynau Gan y Cyhoedd.

Nid oedd unrhyw gwestiynau gan y cyhoedd.

155 Adolygiad Blynyddol o Rhaglen Waith Craffu ar Gyfer 2019/20.

Cyflwynodd Arweinydd y Tîm Craffu adroddiad ar 'Adolygiad Blynyddol Rhaglen Waith Craffu 2019/20'.

Fel arfer da, anogodd y Pwyllgor i edrych yn ôl ar waith y flwyddyn ac ystyried ei effeithiolrwydd. Diben yr adroddiad oedd hwyluso'r drafodaeth am waith a wnaed, myfyrio a rhannu syniadau o ran gwella arfer a'r rhaglen waith. Tynnodd yr adroddiad sylw at yr effaith a gafodd adnoddau a COVID-19 ar gyflawni'r rhaglen waith eleni.

Tynnodd Arweinydd y Tîm Craffu sylw at y meysydd canlynol:

- 1) Crynodeb o'r Gwaith a Gwblhawyd
  - Y gwaith a wnaed gan Bwyllgor y Rhaglen Craffu, drwy'r Panel Ymchwiliad, Paneli Perfformiad a Gweithgorau, yn erbyn rhaglen waith craffu gytunedig 2019/20
  - Cynnwys y cyhoedd a sylw yn y cyfryngau
- 2) Y Profiad Craffu
  - Ystadegau perthnasol ynghylch gweithgarwch craffu
  - Papur arfer da Swyddfa Archwilio Cymru ar 'Chwe Cham tuag at Graffu Gwell yng Nghymru'
  - Cynnydd yn erbyn amcanion gwella craffu'r pwyllgor, gan gynnwys camau gweithredu mewn ymateb i Adolygiad Craffu Swyddfa Archwilio Cymru yn 2018
- 3) Datblygu Rhaglen Waith y Dyfodol
  - Gweithgareddau i'w cario drosodd
  - Pynciau sy'n weddill i'w hystyried
  - Cais gan aelodau am graffu cyn penderfynu ar adroddiad Cabinet sydd ar ddod ar droi'r Ganolfan Ddinesig yn Ganolfan Sector Cyhoeddus newydd
  - Cynnig i gynnal Cynhadledd Cynllunio Gwaith ar 13 Hydref 2020 yn lle Pwyllgor y Rhaglen Craffu a drefnwyd
  - Datblygu rhaglen waith ar gyfer y 18 mis nesaf

Roedd y prif bwyntiau a gododd o drafodaeth ar faterion gwaith a gwella a datblygu yn y dyfodol yn cynnwys y canlynol:

- Mae'n bwysig adolygu ffocws Paneli Perfformiad/cynlluniau gwaith. Cydnabuwyd y bydd Swyddogion Craffu yn trafod gyda chynullwyr y Panel wrth i gynlluniau gwaith newydd y Panel gael eu llunio i sicrhau eu bod yn effeithiol, yn cynrychioli'r defnydd gorau o amser ac adnoddau, ac yn ystyrlon, fel y gall Paneli gael effaith/gwneud gwahaniaeth.

- Dylid rhoi gwybod i'r pwyllgor am gynlluniau gwaith y Panel Perfformiad er mwyn gwella goruchwyliaeth y pwyllgor o bynciau sy'n cael eu harchwilio, gwirio'r sylw ar draws portffolios y Cabinet, a helpu i osgoi dyblygu ymdrech rhwng y pwyllgor a'r Paneli a rhwng Paneli etc.
- Bu'r aelodau'n myfyrio ar asesiadau allanol cadarnhaol o drefniadau ac arferion craffu Abertawe ac yn eu cydnabod.
- Yr angen am hyblygrwydd yn y rhaglen waith i ganolbwyntio ar y materion pwysicaf e.e. COVID, Brexit.
- Pwysigrwydd cymorth ymchwil i graffu.
- Er bod gwaith dilynol strwythuredig da ar gyfer Ymchwiliadau, dylai fod mwy o amser i fynd ar drywydd argymhellion eraill, yn enwedig gan Weithgorau.
- Y potensial ar gyfer mwy o adroddiadau i'r Cabinet, yn hytrach na llythyrau, yn dilyn Gweithgorau - a fydd yn arwain at argymhellion mwy ffurfiol sy'n gofyn am ymateb ffurfiol.
- Dymuniad i drafod y Strategaeth Digartrefedd, flwyddyn yn ddiweddarach ar ôl ei chymeradwyo gan y Cabinet, mewn cyfarfod y Pwyllgor yn y dyfodol.
- Roedd y Pwyllgor yn fodlon â'r cynnydd a wnaed yn erbyn amcanion gwella craffu – gan nodi nifer bach a gamau gweithredu a oedd heb eu cwblhau – a bydd y Pwyllgor yn ystyried amcanion gwella eraill ar gyfer y dyfodol a/neu gamau gweithredu newydd a fydd yn helpu i gyflawni amcanion a nodwyd eisoes

Diolchodd y Cadeirydd a'r Pwyllgor i'r Tîm Craffu am eu cefnogaeth a'u gwaith, ar ran cynghorwyr craffu, gan ymdopi â phrinder staff dros y flwyddyn ddiwethaf, cefnogi'r cyngor drwy gydol y pandemig, ac am ail-ddechrau ar weithgarwch craffu.

Penderfynwyd y dylid cynnal Cynhadledd Cynllunio Gwaith o bell, ar gyfer pob cynghorydd craffu, ar 13 Hydref 2020 yn lle Pwyllgor y Rhaglen Graffu.

156 Cynllun Gwaith Pwyllgor y Rhaglen Craffu ar Gyfer y Dyfodol.

Cyflwynodd y Cadeirydd yr adroddiad ar 'Gynllun Gwaith Pwyllgor y Rhaglen Craffu ar gyfer y Dyfodol' a thynnwyd sylw at dri chynnig allweddol, yn cynnwys rhywfaint o addasiad i Gynllun Gwaith y Pwyllgor, a'r ffordd o weithio, er mwyn creu lle yn y rhaglen waith gyffredinol ar gyfer gweithgarwch craffu:

- Ystyried symud oddi wrth sesiynau holi ac ateb misol arferol Aelodau'r Cabinet er mwyn creu lle i fynd i'r afael â materion penodol sy'n peri pryder;
- Craffu ar y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus drwy Gyfarfodydd Pwyllgor yn hytrach na thrwy Banel Perfformiad annibynnol.
- Newid amllder y Gwasanaethau i Oedolion (o fisoedd) a Phaneli Perfformiad y Gwasanaethau i Blant a Theuluoedd (o bob deufis) – gan symud i gylch 6 wythnos, gan gynrychioli newid niwtral o ran cymorth swyddogion yn gyffredinol.

Cynigiwyd hefyd y dylid cynyddu amllder Panel Perfformiad yr Amgylchedd Naturiol i bob deufis.

Penderfynwyd ar y canlynol:

- 1) Bod Pwyllgor y Rhaglen Craffu yn symud oddi wrth sesiynau Holi ac Ateb misol arferol Aelodau'r Cabinet i ddull wedi'i dargedu'n well, gan ganolbwyntio ar faterion sy'n peri pryder;
- 2) Bod Pwyllgor y Rhaglen Craffu yn craffu ar y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus yn hytrach na thrwy Banel Perfformiad annibynnol - cynrychiolwyr partner a gyfetholwyd ar y Panel i gael eu cyfethol i'r Pwyllgor ar gyfer sesiynau craffu penodol y Bwrdd Gwasanaethau Cyhoeddus.
- 3) Dylid diwygio amlder Paneli Perfformiad y Gwasanaethau i Oedolion a'r Gwasanaethau i Deuluoedd fel bod gan y ddau banel gylch 6 wythnos; a
- 4) Dylid cynyddu amlder Panel Perfformiad yr Amgylchedd Naturiol mewn egwyddor, o bob chwarter i bob deufis, yn amodol ar gytundeb y rhaglen waith craffu gyffredinol.

Daeth y cyfarfod I ben am 4.50 pm

Cadeirydd